

Evrim Altuğ

book-
marks
ayraçlar

No. 7

‘Sanat Fuarları’ üzerine bir ayraç | Evrim Altuğ

Dünyanın son birkaç aydır maruz kaldığı pandemi ile birlikte, bienaller ve kurumsal kültür-sanat etkinlikleri kadar, sanat fuarları da ajandaları ve yapılanmalarında köklü operasyon ve kimlik dönüşümlerine maruz kalmışa benziyor.

Genellikle birkaç güne, ilgili ülkenin ‘kültür başkenti’nin bütün görsel - işitsel zenginliğini sığdırmaya meyilli sanat fuarları, kıtalar arasında özellikle büyük şehirlerin entelektüel manyetizmasının dışavurumu ve ulus aşırı trafiği adına önemli birer zemin olarak, bugün de ilgi çekmeye devam ediyor. Ciddi koleksiyoncular için bu sektör, gözü sürekli bugünde değil, çoktan yarının da yarınında olan karakteri ile, benzersiz bir vizyonerlik ve adrenalin talep ediyor. Zaten bu nedenle de alanda sırf bu seçiciliği üstlenen sanat danışmanları, müze küratörleri, hep bu etkinlikleri olabilecek en ön saflar ve takvim yapraklarında, adeta daha başlamadan tecrübe ediyor.

Basel’den Viyana’ya, Amsterdam’dan Berlin’e, Brüksel’den Stokholm’e, Paris’ten Miami’ye, New York’tan Dubai’ye, bugün dünya üzerindeki onlarca sanat fuarı, ajandalarını en erken gelecek sonbahara kaydırmanın şaşkınlığını yaşarken, işlevlerini elektronik zeminde ve türlü içerik-kimlik yenilikleri refakatinde yerine getirebilmenin de çarelerini arıyor. Kimi fotoğraf sanatına, kimi ‘satın alınabilir’ limitteki yapıt profiline, kimi geçmiş yıllara dayanan saygınlığına tutunan fuarlar, sanatseverler, alıcılar, basın mensupları, yazarlar, akademisyenler ve elbette sanatçılar için, manzarayı genel olarak tariflerken, konunun ekonomisine ilişkin de kıymetli verilere ev sahipliği yapıyor.

İyi de, birçok marka, holding, müze ve yayınevini de beraberinde getirerek tam bir ‘pazar’ hengâmesi üreten, izleyiciye sanki bütün yıl kaçırdığı veya kaçıracağı bir deneyimi telafi ediyormuş hissini veren fuarlar, pandemiden de önce evrilmiyor muydu?

Türlü vaka - modellemeler, bize bunun ardındaki rekabeti esasında gayet iyi hissettiriyor. Dünyanın en prestijli galeri ve kurumları, belli kent fuarlarında yer alabilmek için büyük çaba gösterirken, beraberlerinde kendi topraklarının sanat tarihini yazan veya yazmakta olan en ‘risksiz’ imzaları götürüyor. Kimi fuarlar,

A bookmark on ‘Art Fairs’ | Evrim Altuğ

With the pandemic that the world has been exposed to in the last few months, the art fairs, like the biennials and corporate art and culture events, seem to be going through radical transformations in their operations and identities.

The art fairs, which are usually inclined to fit into a few days the visual – audial wealth of the ‘cultural capital’ of the country they take place in, are still getting our attention as intercontinental expressions of intellectual magnetism especially of the big cities and important platforms of transnational traffic. For the prominent collectors, this sector offers a unique vision and adrenaline with its character that look at the tomorrow of the tomorrow, rather than today. This is the reason why the art consultants, museum curators who bear the responsibility of selecting in this sector, experience these events at the very front and on the pages of the calendars, even before they commence.

From Basel to Vienna, Amsterdam to Berlin, Brussels to Stockholm, Paris to Miami, New York to Dubai, today dozens of art fairs, going through the shock of postponing their dates to the next autumn the earliest, try to realize their functions on an electronic ground and with the accompaniment of various innovations in their content – identity. The fairs, some holding on to photography, some to their portfolio of ‘affordable art’, some on the prestige of many years, host the valuable data related to the economy of art while depicting the general landscape for the art-lovers, the buyers, the press, the writers, the academics and of course the artists.

But weren’t the fairs that give their audiences the feeling that they make up for the events missed or will be missed all through the year, producing the chaos of a ‘market’ by bringing in many brands, conglomerates, museum, and publishing houses, transforming before the pandemic?

Various cases – models, show us the competition behind all these very well. As the most prestigious galleries and institutions of the world, work hard to take part in particular fairs at particular cities, they also take with them the most ‘riskless’ names that write the art history of their local lands. While some art fairs are sources

kendi içlerindeki farklı alanlarla yeni nesiller için umut kaynağı üretirken, öğrencilere veya yeni mezun sanatçılara yönelik ‘öteki’ buluşma platformları, ya da belli değişken jürilerin tayin ettiği, yine alternatif olma iddiasındaki toplu teşhir organizasyonları, kendi kimlik ve tarihlerini yavaş yavaş, ancak emin adımlarla yazmayı sürdürüyor.

Fuarlar, galerilerin varlığını sorgulamak adına da önemli birer organizasyon olarak kayıtlardaki yerini alıyor. Sanatçı ve galerici arasındaki ‘yoldaş’lığın dünü, bugünü ve yarınını anlayabilmek adına izleyiciye çok kıymetli ipuçları sunan fuarlar, kapsadıkları kitap, albüm, monografi ve eleştirel metin yayınlarıyla da, ‘kurumsal’ vizyonlarına türlü sacayakları katıyor. Bu yolla izleyicisini sahiplenen kurumlar, müzeler, vakıflar, galeriler ve akademik bünyeler, neticede sanatseverlerin çıkarını gözetken çok çeşitli bir teşhir ve tespit atmosferi için çok önemli bir enerji üretiyor.

Pandemi sürecine rağmen, yapıt ve sanatçının izleyici ve koleksiyonerle ‘bizzat’ buluşması gerekliliğinin, deneyimin benzersizliğinin üzerini kesinlikle çizmeyen dünya fuar organizasyonları, şu sıralarda bilhassa uluslararası ulaşımın beraberinde getirdiği hijyen sıkıntılarında kendisini kurtarabilmek için, ‘on-line’ / sanal edisyonlarıyla, bol ön izleme, video panellerle veya büyük bir içerik patlaması yaşayan internet sayfalarıyla, izleyicileri kendisine sâdik kılmaya gayret gösteriyor. Bu koşullarda koleksiyonerlere dönük özel önizleme günleri alışkanlığından yine vazgeçmeyen bu girişimler, tıpkı Artsy destekli Art Paris Live / Digital örneğinde¹ gördüğümüz gibi, varlığı ve işlevini farklı çatılar, yeni medya olanakları ve başlıklarla sürdürmeye çalışıyor.

Sınırlı bir zaman diliminde, istesek de, istemesek de sınırsız duyu ve içeriğe maruz kalınan bu tür küresel² organizasyonlar, yaşanan son gelişmelerle ekrana daha fazla transfer olmalarıyla da, kendi içlerindeki ‘algı zehirlenmesi’ riskini, pek kaybetmiş sayılmıyor.

En kaba ifade ile, diyelim ki ötekilere kıyasla yalın denebilecek, soyut tavırda ortaya konulmuş bir sanat eseri, bu imge ve içerik sağanağında, fuar kalabalığında adeta heba olabiliyor. Bu gibi durumların üstesinden gelebilmek için ise, izleyicinin kişisel beğenisi, merakı ve bilgi edinme hakkına, eseri hazmetme becerisine çok büyük iş düşüyor. Ömürlük keşifler, ancak böyle sabırlı zeminler üzerinden mümkün olabiliyor.

Aynı deneyim ‘tüketimi’ krizinden, izleyicisinden belli bir süre veya mekânda konsantrasyon talep eden görsel ve işitsel ‘sürelî’ yapıtlar da nasibini alabiliyor. Sanat eserleri ve sanatçıları bu durumda bırakmamanın yolu da, gezilecek

of hope for the new generations with their different branches, they slowly but surely continue writing their own identities and histories with the ‘other’ platforms for students or newly graduate artists, or the organizations of communal display appointed by changing juries, alleging to offer an alternative.

The fairs are also essential organizations for questioning the existence of galleries. Placing many valuable cues for the visitors to understand the past, today, and tomorrow of the ‘comradeship’ between the artist and galleries, the fairs add many pillars to the ‘corporate’ visions through the books, albums, monographs and critical texts they include. The institutions, museums, foundations, galleries, and academic bodies claiming their audiences this way, in the end, produce the very important energy for an atmosphere of display and evaluation that look out for the benefits of the art-lovers.

Despite the pandemic, the fair organization all around the world while not crossing over the necessity of the ‘first-hand’ encounter of the artwork and artist with the audience and collectors, the uniqueness of the experience, today, especially to overcome the hygienic obstacles that come with international transportations, try to keep the loyalty of its audiences through ‘online’ / virtual editions, previews, video panel discussions or the websites of blooming content. Under these circumstances, these initiatives that do not let go of the habits of the preview days for collectors, try to sustain their existence and function under new umbrellas, new media potentials and new titles, like in the example of Art Paris Live / Digital¹ supported by Artsy.

This kind of global² organizations in which we are exposed to limitless sense and content in a limited time frame, whether we want it or not, being transferred to the screens with the latest events has not lost the risk of ‘intoxicating our perception’ in them.

Roughly, an abstract artwork, that is quite minimal compared to the others, can be passed unnoticed under the heavy showers of images and content, in a crowded fair. To topple problems like this lays in the viewer’s personal taste, curiosity, and right to information, their ability to digest the work. Lifetime discoveries can only be obtained on the grounds of this patient.

The visual and audial ‘time-based’ works that require a certain level of concentration in time or space can also be affected by this crisis of the ‘consumption’ of

¹ <https://www.artsy.net/art-paris-2020/info/about-the-fair>

² <http://www.artfairsservice.com/art-fairs-calendar/>

¹ <https://www.artsy.net/art-paris-2020/info/about-the-fair>

² <http://www.artfairsservice.com/art-fairs-calendar/>

etkinliğin bilgilendirme rehberleri ve mevcut arşivsel içeriğine mümkün mertebe önceden erişebilmekten ve özellikle de bu deneyimlerin sizin üzerinizdeki izlerini kayıt altına alabilmenizden geçiyor.

Bugün, kıdemli birçok etkinlik kendi sosyal medya uygulama ve hesaplarıyla, izleyiciye bu imkânı fazlasıyla tanıyor. İlk izlenim, genellikle bir sanat eseriyle potansiyel alıcı arasındaki en önemli an olduğundan, aday sanat eserlerini belirlerken, fuarı veya ilgili teşhir atmosferini, duyularınızı ve ‘izleniminizi’ dinlendirebileceğiniz molalarla ziyaret edebilirsiniz, hem sizin, hem de yapıtın çıkarına görünüyor.

Belli bir galeri, bir sanatçı veya sergiyle ilgilenmeniz halinde, yapıtların künyeleri, sanatçı veya sanatçıların hangi tavır ve maksatla bu eseri ilgili fuarda karşınıza getirdikleri gibi arşivsel bilgilere erişiminiz, ilgili yapıt ve imzalarla belki de ömür boyu sürebilecek bir ilişkinin de tohumlarını atmış oluyor. Bu koşullar altında, ilgili kurumlarla yapacağınız iletişim bağlantıları da, olası gecikmiş kararlarınızı daha deneyimin en başında peşinen engellemiş oluyor.

Tıpkı fuarların fiziksel deneyiminde yapılması gerektiği gibi, bu tür etkinliklerde özellikle girişim hakkında bir ön bilgilendirme, bir şahsi ‘ziyaret rotası’ ve buna ayrılacak ‘izlenim’ seanslarının örgütlenmesi, bu bakımdan gerek sanatçı, gerek yapıt ve gerek de izleyicinin son derece yararına görünüyor. Sanatçılar ve bu alanın öteki profesyonellerini buluşturan paneller, galerilerin uzman temsilcileriyle yapılabilecek ayaküstü sohbetler de, deneyimlediğiniz, ilgilendiğiniz eserler hakkındaki izleniminizi kökten değiştirecek, nice detay vaat ediyor. Sizi belli bir sanatçının veya gizli baş yapıtının keşfine götürebilecek medenî cesaretin, elektronik medya üzerinde kurabileceğiniz iletişim teşebbüsleri için de, elbette belli bir nezaket ve işlevsellik altında geçerli olduğunu peşinen saymak söz konusu görünüyor.

Fuarların izleyicide bıraktığı en değerli sermayeler arasında, deneyimin ta kendisi başa geçiyor. Kitle psikolojisi ve yapıtla izleyicinin kurduğu ılık ve benzersiz ilişkiye tanıklık etmek adına sosyal tecrübe altyapısı sunan sanat fuarları, sanat profesyonellerinin de dolaylı - dolaysız emeklerini sınadıkları ilk özgün atmosferler olarak haritalardaki yerini alıyor. Fikren veya zikren onca emek verilen yayımlar, ilk gösterimini yaşayan yapıtlar, tarihin seyrine yön verebilecek nice arşivsel dokümanlar hep bu zeminlerde belirerek, en hararetle yorum ve tartışmalara yine burada kavuşuyor.

Ancak ilginçtir ki, birçok sanatçı her niye ise, fuarlarda boy göstermekten hazzetmese bile, yine de en azından birbirlerinin ifade olanakları ve emeklerine saygının kaçınılmaz gereğince, bu kültürel diplomasi koridorlarını ellerindeki kokteyllerin verdiği özgüvenle arşınlamak için, azami iyi niyeti de göstermeden geri kalmıyor. Zira sanatçı, potansiyel alıcısıyla, sahici meraklıısıyla da buralarda bir araya geliyor.

experience. The way to not leaving the artworks and artists in such a situation is to make the information package and archival content of the activity accessible as early as possible and to especially recording the traces of these experiences on us. Today, many prestigious events, give its audiences this opportunity, through their own social media applications and accounts. The first impression usually being the most important moment between the artwork and the potential buyer, in determining the candidate work, for you to be able to visit the fair or the display atmosphere with time-outs during which you can rest your sensed and ‘impression’ is for your and the work’s good

In case you get interested in a gallery, artist or exhibition, with your accesses to the captions of the works, the archival information like the attitude and reasoning behind the way that artist and artists brought this work to you at a fair, plant the seeds of a relationship with this work and the names that might last a lifetime. Under these circumstances, the links of communication with the related institutions hinder your belated decisions well in advance of the experience.

Like the need of realizing fairs as physical experiences, it seems beneficial for the artist, the work, and the visitors for these events to provide a briefing about the initiative, to provide a personal ‘visit route’ and slots allocated for ‘viewing’. The panel discussions bringing together the artists and the other professional of this sector, the small talk you can have with the representatives of the galleries offer many details that can radically shape your impression of the works interested. We

Affordable Art Fair

Dünyanın maruz kaldığı lojistik, demokratik, ekolojik, tıbbi ve ekonomik darboğazdan fuarlar da etkilenirken, Art Basel, Affordable Art Fair veya Paris Photo ve Frieze gibi 'şube'leşen marka fuarlarda, kendi ülkelerinde rekabet halinde olduğu bilinen öncü galerilerin, ortaklaşa aynı mekânı paylaştıkları veya sanatçı takasında buldukları bile görülebiliyor. Türkiye'de de fuar belleği, BaSE, Mamut Art Project, Contemporary Istanbul ve TÜYAP Sanat Fuarı gibi deneyimler üzerinden giderek daha da çeşitlilik kazanıyor.

Fuarlarda yer alan yapıtların, andığımız bu küresel kusurlara kayıtsız kalmayan nice anlatıya adeta koştuğu, gözlerden kaçmıyor. Geleceğin değerini, geçmişin sanatından da öğrendiğimiz gibi yine, yapıtın ve müsebbibinin 'derdi'nin, varoluşunun, anlatısının sömürüye ve iki yüzlülüğe yenik düşmeyecek samimiyeti tayin ediyor. Keza izleyenlerin nezdinde ekseriyetle 'çok pahalı' olduğu önyargısıyla da baş etmeye çalışan plastik sanatlar, bünyelerindeki baskı resim, seramik, elektro-edisyon, tasarım, fotoğraf, belgesel, eğitsel amaçlı dokümanter-sanat tarihsel yayın, prestij amaçlı vakıf veya özel sektör, ya da banka ürünü gibi paralel emeklerle, kültür ve sanatın yan üretim kolları da hep dayanışmacı bir kaygıyla var kılınmaya çalışılıyor.

Farklı kültürlerin, farklı kentlerin yine farklı yapıt ve imzalara gösterdikleri refleksler, bir sanatçı veya eserini 'fenomen' ya da sanat tarihsel bir 'kült' vaka olmaya götüren altyapının oluşumunda, elbette fuarlar da kendini belli ediyor. Günümüzde artık, belli bir toplu teşhirde herhangi bir izleyici tarafınca çekilen bir yapıtın sureti, saniyeler içinde yüzler, binlerce olumlu veya olumsuz kanaati de arkasına alarak, bir vaka haline gelebiliyor.

have to say upfront that the courage that may lead you to the discovery of an artist or an obscure masterpiece is valid under a certain level of politeness and functionality, even during your attempts of communication through the electronic media.

Amid the most valuable capitals that the fairs provide for the audiences, the experience itself takes the lead. The art fairs, presenting an infrastructure of social experience for witnessing crowd psychology and the warm and unique relationship between the work and the viewer, are on the map as the first distinct atmospheres in which art professionals are testing their labors too, whether directly or indirectly. The publications that took a lot of mental and physical labor, the works that are having their premiere, many archival documents that may determine the run of history, appear on these platforms and here find their most burning comments and discussions.

But it is interesting that many artists, who do not take pleasure in participating in fairs, keep up with the minimum of good intentions of walking the cultural diplomacy aisles with self-esteem fuelled by the cocktails they hold, as an unavoidable necessity of the respect they feel towards the expressions and labors of each other. Likewise, this is where the artist is encountering their potential buyers, the real enthusiasts of their work.

As the fairs are also affected by the logistical, democratic, ecological, medical and economic rough patch that the world is going through, at the 'franchised' brand fairs like Art Basel, Affordable Art Fair or Paris Photo and Frieze, the prominent galleries who are known to be in competition with each other in their own countries, maybe sharing their booth space or may even exchange artists. The memory of the art fairs in Turkey is getting more diverse through experiences like BaSE, Mamut Art Project, Contemporary Istanbul, and TÜYAP Art Fair.

It is apparent that the work included in these fairs, run towards many narratives that are not indifferent towards these global imperfections mentioned. The value of the future, as we have learned from the art of the past, is determined by the sincerity of the work's and its producer's 'problem', existence, and narrative that does not give in to exploitation or hypocrisy.

Likewise, the fine arts that are also trying to deal with the general preconception of being 'too expensive' in the eyes of the viewers, are trying to make the side branches of art and culture visible in a solidaristic attitude by works like print editions, ceramics, electro-editions, design, photography, documentary, educational documentary art, historical publications, the foundations for prestige or the private sector, or banking products.

Bu yüzden, aklındaki doğrudan paylaşma cüret ve hakkına sahip, bunu yapamadığı zaman ise anonim hesaplar üzerinden gereksinimini yerine getiren izleyicinin, bilakis kendi kendinin mecra ve medyası halini aldığı günümüz dijital kültür ve sanat iklimi, neyin pasif, neyin aktif enformasyon kaynağı olduğu konusunda kıyasıya bir atmosfer ortaya koyuyor. Bu durum da, en fazla kültür ve sanat yayıncılığı ile bu alanın medya ve eleştirisi adına ter dökenlerin kademelerini ve kamuoyundaki etkilerini müspet yönde sınavan, etkileşimli bir zemin yaratıyor.

Ezcümle, sanat yapıtları ve alanın profesyonellerinin izleyiciyle hasret giderdikleri fuarlar, kendilerine gösterilen ilginin de bize söylediği gibi, bitmeyecek bir gereksinimin müjdecileri olarak takvimlerdeki yerlerini daha uzun süre boyu almaya devam edeceğe benziyor.

Sanatçının, ekmek parasını yaratıcı emeği ve hislerinden alınının akıyla edinmesini onuruyla kutladığı bu şenliklere girişlerde, belki de en önemli ön koşul, tanışılacak hemen her bir sanat eseri ve sahibine, hak ettiği asgari konsantrasyonu ve ön bilgi birikimi ile erişebilmek olarak kayıtlara geçiyor. Yeter ki, COVID-19 virüsünün yol açtığı, eksikliğini duyumsattığı bütün deneyimlerin özlemi, başta küresel adalete sahip bir sağlık garantisi ile, bir an evvel, savaşızsız, kazasız, belâsız, son bulabilsin. Keza bu durum, fuarlar kadar, yavaş yavaş kapılarını açan galeri veya müze ya da kültür merkezi benzeri kurumları da, sosyal mesafe içinde yapıtlarla buluşmaya çalışan biz izleyicileri de şimdiden yeterince etkiliyor.

Ayrıca, dijital sanatlara odaklanan Loop Barcelona, ya da fotoğraf sanatını hak ettiği şekilde sahiplenilen Paris Photo veya Londra’da baskı sanatına odaklanan Woolwich Baskı Fuarı gibi ‘brans’laşmış etkinliklerde heyecanla gördüğümüz gibi, kaba tabirle internet de boş durmuyor; mevcut fuarlarının kimlik mühendisliğinde, maksat ve sunumlarının evriminde son derece önemli, pratik bir dönüştürücü olarak, parmaklarımızın ucunda değerlenmeyi ve yorumlanmayı bekliyor.

Yaşanılan salgın ve arkasından adeta panik içinde hızlanan, değerli ve değersiz olanı eskisinden daha çetin bir gereksinimle eleyen ‘tarih’ duygusu, deneyimin ve bu deneyimin ardında bırakacağı her türlü izlenimin, eskiye göre ne kadar daha uçucu olabileceğini bize düşündürüyor. Bu da, beraberinde neredeyse her birimize bir farkındalık naklediyor: En kalıcı, kitlesel olmaya yakın olanın, en beklenmedik olana dönük bellek tasarımlarıyla kendini var edebildiği bilgisini.

Gelecek denizinin farkındalık enginliğine en emniyetli erişim de, sanatın gerek dijital, gerekse fiziksel akıntısında, gönlünüzün rüzgârını arkanıza alarak çıkacağınız nice algı sörfünden geçiyor. İnsanlar fuarlara akın ediyor, çünkü

The reflexes by different cultures, different cities to different works and names, that determinant of the infrastructure that leads the artists or their works to become ‘celebrities’ or art historical ‘cults’, also appear at fairs. Today, the image of a work that is taken by a visitor during a group exhibition, can become a case within seconds with hundreds, thousands of positive or negative feedback.

Because of this, the current digital culture and art climate in which the audience that has the audacity and the right to share whatever they think, and in other cases can cater to this through anonymous accounts becomes its own channel and media, creates a competitive atmosphere for what is a passive, what is an active source of information. This situation provides an interactive ground that positively tests the merits of and public opinions on those who sweat for the publishing of art and culture and the media and critique of this discipline.

To put it briefly, it seems like the art fairs in which artworks and art professionals catch up with the audiences will keep their slots on our calendars as forerunners of an incessant need for a long time, as indicated through the interest in them.

The most important criteria to enter these funfairs that proudly celebrate the way that the artist honorably make their living through their creative labor and feelings is to access to each artwork and owner, with an optimum concentration it deserves and a piece of accumulated preliminary information. Just let the longing for all the experiences, the absences of which are reminded by the virus COVID-19, end soon, with the guarantee of health in global justice with no war, no accidents, troubles. As this situation is affecting the galleries or museums or cultural centers or similar institutions that are slowly opening their doors, the viewers who try to encounter works by keeping our social distance as much as the art fairs.

Moreover, as we see with great excitement in the ‘branched’ events including Loop Barcelona focusing on digital arts, Paris Photo claiming photography as it deserves or Woolwich Print Fair in London focusing on prints, the internet does not stop; it waits on our fingertips to be evaluated and commented on, as an essential and practical tool for transformation in the identity engineering of the current fairs, the evolution of their missions and presentations.

The pandemic and the following feeling of ‘history’ that is accelerating in a panic, selecting what is valuable and invaluable with a need harsher than ever, make us think that the experience and any kind of impression this experience lives behind are more ephemeral than ever. This lends each one of us an awareness: the knowledge that the most permanent, the closest to be universal only forms its existence through a memory design that looks for the most unexpected.

zamanlarına, cüzdanlarına ve bireysel algılarına hak ettikleri azami itınayı gösteriyor. Mukayese ile eleştirel bakışı, gündelik yaşamda entelektüel beslenme pratiğini ve kendi yaşam alanlarındaki fiziksel hakikati, - maddi imkânları doğrultusunda bir sergi posterini veya baskı resimle bile olsa - dönüştürme, sahiplenme potansiyelini gözetiyor. Çünkü biliyor ki, bu etkinliklerdeki seçimlerinin toplamıyla, teşhir ettiği asıl unsur, o kişinin (temsil ettiği maddi manevâ bütün derinliklerin) ta kendisine, meskeni de kişisel bir müzeye dönüşüyor.

The safest way to access the vastness of awareness in the sea of the future, is through the perceptive surfing with both digital and physical flow of art, with the wind of your hearts on your back. Crowds rush to the fairs because they give the optimum attention to their time, wallets, and personal convictions. They lookout for the potential of transforming, owning – even if this is a poster of the exhibition or a print edition in line with their economic means – a critical eye, a practice of intellectual fulfillment in everyday life, the physical reality of their personal space through comparison. Because they know that, with the totality of the choices at these events, the main thing that is exhibited becomes the very self of that person (all the depths, material and mental, that they represent), and his dwelling a personal museum.